

<https://doi.org/10.5281/zenodo.17537001>

Сисин Галина,

старший викладач,

Львівський інститут ПрАТ «ВНЗ «МАУП»,

ORCID: 0000-0003-4957-1536, e-mail: gala_sysyn@ukr.net

ІННОВАЦІЙНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО ЯК ДРАЙВЕР ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ В УКРАЇНІ

АНОТАЦІЯ. У контексті глобальної економічної трансформації інноваційне підприємництво стало вирішальним фактором забезпечення сталого розвитку та підвищення національної конкурентоспроможності. Для України, яка зараз переживає глибокі структурні зміни через наслідки війни та водночас поглиблює свою інтеграцію до Європейського Союзу, інноваційне підприємництво слугує стратегічним рушієм економічного зростання. Воно не лише сприяє створенню високоцінних продуктів та послуг, але й залучає інвестиції, стимулює розвиток людського капіталу та зміцнює міжнародний імідж країни. У цій статті висвітлено сутність інноваційного підприємництва та його відмінність від традиційних форм підприємницької діяльності, які переважно орієнтовані на ресурси. Аналіз розкриває основні сфери, де інноваційне підприємництво сприяє національній економіці: підвищення продуктивності, диверсифікація структури ВВП, сприяння розвитку високотехнологічних секторів, таких як інформаційні технології, біотехнології, відновлювана енергетика, фінансові технології та сільськогосподарські інновації. Значна увага приділяється ключовим факторам, що формують інноваційну екосистему України, включаючи державну політику підтримки стартапів та технопарків, доступ до міжнародних програм фінансування, таких як Horizon Europe, зростання активності венчурних фондів та потужний пул кваліфікованих людських ресурсів. Водночас, дослідження окреслює основні проблеми, що перешкоджають розвитку інноваційного підприємництва в Україні: обмежені фінансові ресурси для малого бізнесу, високі інвестиційні ризики в умовах воєнного часу, нерівномірний розвиток інноваційної інфраструктури в різних регіонах та відтік кваліфікованих спеціалістів за кордон. Проте, інтеграція до європейського інноваційного простору, посилення державно-приватного партнерства, цифровізація економіки та більш сприятлива регуляторна база визначені як потенційні прискорювачі позитивних змін. Результати дослідження демонструють, що інноваційне підприємництво є не лише фактором конкурентоспроможності України, але й ключовим інструментом післявоєнного економічного відновлення та сталої інтеграції у світові ринки. Його подальший розвиток підвищить економічну стійкість країни, зміцнить безпеку та забезпечить довгострокові перспективи зростання.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: інноваційне підприємництво, економічне зростання, стартапи, інновації, конкурентоспроможність, інвестиції, Україна.

ВСТУП. Сучасний розвиток світової економіки визначається зростанням ролі інноваційних процесів, що формують нові моделі бізнесу, створюють високотехнологічні робочі місця та забезпечують підвищення конкурентоспроможності національних економік. В Україні інноваційне підприємництво стає одним із ключових факторів економічного зростання, оскільки сприяє залученню інвестицій, інтеграції у світові ринки та формуванню сучасної стартап-екосистеми.

МАТЕРІАЛИ І МЕТОДИ. У дослідженні використано наукові публікації, офіційну статистику України та міжнародні аналітичні матеріали; застосовувалися аналіз, синтез, порівняльний та системний підходи для оцінки ролі інноваційного підприємництва в економічному зростанні.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ. Інноваційне підприємництво передбачає використання нових знань, технологій та організаційних рішень для створення унікальних продуктів і послуг. Воно

охоплює діяльність стартапів, високотехнологічних компаній, венчурних фондів, інкубаторів та акселераторів [1; 2]. Для економіки України інноваційне підприємництво забезпечує підвищення продуктивності та конкурентоспроможності підприємств; сприяє диверсифікації структури економіки, зменшуючи залежність від сировинних ринків; формує додану вартість у секторах ІТ, біотехнологій, фінтеху, «зеленої» енергетики; стимулює розвиток ринку праці через створення нових робочих місць, орієнтованих на знання та цифрові компетентності.

Можна виокремити такі чинники розвитку інноваційного підприємництва [3]: прийняття законів про стимулювання інновацій, податкові пільги для стартапів, інтеграція в програми ЄС («Horizon Europe», European Innovation Council); доступ до венчурного капіталу, краудфандингові платформи, гранти міжнародних донорів; розвиток інфраструктури (бізнес-інкубатори, технопарки, кластери, ІТ-спільноти); високий рівень освіченості, наявність інженерно-технічних кадрів та підприємців із глобальним мисленням.

Практика показує, що Україна стикається із суттєвими викликами та бар'єрами на шляху розвитку інноваційного підприємництва, а саме: недостатній розвиток інноваційної інфраструктури в регіонах; високі ризики для інвесторів у зв'язку з війною та макроекономічною нестабільністю; обмежений доступ до фінансування для малих інноваційних підприємств.

На нашу думку, інтеграція до європейського інноваційного простору, активізація державно-приватного партнерства, розвиток цифрової економіки та стимулювання підприємницької активності можуть стати каталізаторами позитивних змін.

ВИСНОВКИ. Інноваційне підприємництво є потужним драйвером економічного зростання України, оскільки поєднує науково-технологічний потенціал, креативність та підприємницьку ініціативу. Його розвиток сприятиме прискоренню відновлення економіки, інтеграції в європейський ринок та підвищенню глобальної конкурентоспроможності країни. У сучасних умовах пріоритетом державної політики має стати формування сприятливого середовища для інноваційних підприємств, що дозволить Україні утвердитися як активному гравцю світового інноваційного простору.

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Schumpeter J.A. The theory of economic development: An inquiry into profits, capital, credit, interest, and the business cycle. Cambridge, MA: Harvard University Press; 1934.
2. Lundvall, B.-Å., Joseph, K. J., & Vang J. (2009). Handbook of innovation systems and developing countries: building domestic capabilities in a global setting. Edward Elgar Publishing
3. Radošević, S., & Yoruk, D. E. (2018). Entrepreneurial propensity of innovation systems: Theory, methodology and evidence. Res Policy, 47(10), 1997-2014. <https://doi.org/10.1016/j.respol.2013.01.011>

Sysyn Galyna,
Senior Lecturer,
Lviv Institute IAPM,

ORCID: 0000-0003-4957-1536, e-mail: gala_sysyn@ukr.net

INNOVATIVE ENTREPRENEURSHIP AS A DRIVER OF ECONOMIC GROWTH IN UKRAINE

ABSTRACT. In the context of global economic transformation, innovative entrepreneurship has become a crucial factor in ensuring sustainable development and enhancing national competitiveness. For Ukraine, which is currently undergoing profound structural changes due to the consequences of war and at the same time deepening its integration into the European Union, innovative entrepreneurship serves as a strategic driver of economic

growth. It not only facilitates the creation of high-value products and services but also attracts investment, stimulates human capital development, and strengthens the country's international image. This paper highlights the essence of innovative entrepreneurship and distinguishes it from traditional forms of business activity that are primarily resource-oriented. The analysis reveals the main areas where innovative entrepreneurship contributes to the national economy: boosting productivity, diversifying GDP structure, promoting high-tech sectors such as information technology, biotechnology, renewable energy, financial technologies, and agricultural innovations. Considerable attention is devoted to the key factors shaping Ukraine's innovation ecosystem, including state policies that support start-ups and technology parks, access to international funding programs such as Horizon Europe, increasing activity of venture capital funds, and a strong pool of skilled human resources. At the same time, the research outlines the main challenges impeding the development of innovative entrepreneurship in Ukraine: limited financial resources for small businesses, high investment risks in wartime conditions, uneven development of innovation infrastructure across regions, and the outflow of qualified specialists abroad. Nevertheless, integration into the European innovation area, stronger public-private partnerships, digitalization of the economy, and a more favorable regulatory framework are identified as potential accelerators of positive change. The findings demonstrate that innovative entrepreneurship is not only a factor of Ukraine's competitiveness but also a key instrument for post-war economic recovery and sustainable integration into global markets. Its further development will enhance the country's economic resilience, strengthen security, and provide long-term growth prospects.

KEYWORDS: *innovative entrepreneurship, economic growth, start-ups, innovations, competitiveness, investment, Ukraine.*